

Upravništvo, Ljubljana, Anatijeva
ulica 6 — telefon št. 8122, 8123,
8124, 8125, 8126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selem-
burgova ul. 6 — tel. 8392, 8492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11 — telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenovca ul. št. 2
— telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga číslo 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina: eno mesecno Din 25.—
Za izoženstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Anatijeva ulica 6, Telefon
8122, 8123, 8124, 8125, 8126. Maribor,
Gosposka ulica 11, Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica števil. 1,
Telefon št. 65.

Rokopisni se ne vračajo.

Finančna politika mesta Ljubljane

Več let sem se že vodi javna diskusija o finančni politiki slovenske prestolnice. Že pod prejšnjo občinsko upravo so se čuli jako tehtni glasovi proti tedanji višini občinskih davčnin, ki sprčo zmanjšanimi dohodkov prebivalstva niso bile več v skladu z davčno močjo. Zagovorniki znižanja občinskih davčnin so pravilno poudarjali, da mora biti mestna finančna politika v službi gospodarskega razvoja na mestnem področju in da se morajo zaradi tega fiskalni interesi občine podrediti interesom pospeševanja gospodarske delavnosti. Povsod v svetu velja načelo, da se mora občina čim bolj izogibati nalaganju davčnat, ki lahko ustavi gospodarski razvoj ali sicer otežkočijo gospodarsko življenje. To je tudi najboljša socialna politika, ker občina brezposelnim delavcem in nameščenim z javnimi deli nikdar ne more nuditi toliko zaposlitve, kakor pa z ustvarjanjem pogojev za napredek gospodarskega življenja, zlasti za ustanavljanje novih industrijskih, obrtnih in trgovskih podjetij.

Tem bolj razumljivo je bilo splošno vzemirjenje, ko je nova občinska uprava predložila lani svoj proračun, ki je prinesel Ljubljani, če ne vpoštevamo novih izdatkov in dohodkov zaradi priključitve okoliških občin, za 12 milijonov dinarjev novih davčnin. Davčna obremenitev v mestu se je povečala za okrog 30%. Nova občinska uprava je ta ogromna nova bremena opravičevala s tem, da je morala prevzeti od prejšnje uprave, zlasti pa od priključenih občin, velike neizplačane obveznosti. Poudarjala je, da gre za nekaj sanacijski proračun, kar je morda res marsikoga premotilo.

Dejansko pa je že lani proračun bil večji v glavnini zaradi tega, ker so se zopet v znatni meri povečali osebni izdatki. V prvem letu poslovanja nove občinske uprave se je namreč število občinskih uslužbenec povečalo za nič manj kakor 83 ali za skoraj 11%. Letos se ta politika krepko nadaljuje. Zopet je ustanovljenih novih 46 mest in število magistratnega uradništva je naraslo na 899. V dobrem letu, od kar gospodari na magistratu nova uprava, se je torej dvignilo število mestnih uslužbenec za 129 ali 17%.

Mnogi so upali, da bomo dobili po preteku »sanacijskega leta« zopet normalen proračun in nižje davščine. Hudo so se varali. Zgodilo se je nasprotno, saj so občanom k prejšnjim nalozili še nova teža bremena. Znižana je sicer vodarina, toda to je z drugimi davčnimi več kakor kompenzirano. Da bi se to ne videlo, je bila sestava proračuna tehnično spremenjena. Navidezno je proračun za okrog 5 milijonov manjši, v resnici pa je večji. Sam predsednik finančnega odbora je v mestnem svetu priznal, da je novi proračun za 2,4 milijona dinarjev višji od lanskega. Vendar je povečanje proračuna še bolj občutno. Če računamo donos doklade na posredne davke in donos hišnih davčnin, ki se odmerijo na podlagi namernike, na isti način kakor lani, brez novih odbitkov za eventualne odpise (kar je za pravilno primerjanje neobhodno potrebno), tedaj vidimo, da je med dohodki še skrita nova rezerva v višino preko 2 milijonov dinarjev.

Zlasti občutno so se v zadnjih dveh letih povečale občinske trošarine in uvoznine. V proračunu za l. 1935-36 so znašale 19,2 milijona, sedaj pa so narasle že na 24,1 milijona dinarjev. Že v lanskem proračunu je nova občinska uprava povečala trošarine in uvoznine na največje življenjske potrebnosti: na testenine od 6 na 25 Din, na riž od 50 na 60 Din, na olje od 50 na 100 Din, na meso od 50 na 200 Din za 100 kg itd. Letos smo dobili novo povzvišene trošarin in uvoznin zlasti pri kavi živini, pri zelenjavi in povrtnini ter pri številnih postavkah za industrijske izdelke. Med drugim so povzvišene tudi trošarine na nafto, surovo olje in petrolej, na mazila, na kože in usnje, na tesarske, kolarske, sodarske in pečarske izdelke itd.

Tako se Ljubljana vedno bolj obdaja s kitajskim zidom, za katerim se bodo prej ali slej zadušili še zadnji ostanki trgovinske, obrtne in industrijske delavnosti v mestu. Saj so trošarine in uvoznine pobirajo tudi na blago, ki se uvaža v mesto in prodaja izvenljubljanskim kupcem, in na blago, ki se porablja kot surovina ali pomožno sredstvo v obrtni in industrijski predelavi. Trgovci z manufakturo v Ljubljani so imeli zadnje dni že sestanke, na katerih so sklepali o tem, da svoja skladišča za prodajo na debelo prenešajo iz območja mestne občine Ljubljanske v okoliške občine, ker drugače ne morejo več konkurirati sprčo visokih uvoznin na manufakturo in ostalih davčin. Povzvišanje uvoznin na luksuzno blago (zlatino, dragulje, izdelke iz porcelana, bižuterija itd.) od 5 na 10% naj na zunanji poljaže, da ho-

SIR ANTHONY EDEN O NAUKAH ŠPANSKE VOJNE

„V Španiji ne bo zmagal niti fašizem niti komunizem, španski narod pa bo po vojni hvaležen vsem, ki so ostali nevtralni“

London, 13. aprila. b. Zunanji minister Eden je imel sredi velike zunanje politične govore v Liverpoolu. V njem se je dotaknil v glavnem dveh tem: španske državljanske vojne in najnovejšega razvoja v podunavskem bazenu v zvezi z nedavnim zasenjanjem stalnega sveta Male antante v Beogradu. Posebno pozornost je zbudilo dejstvo, da je Eden točko za točko analiziral komunikacije stalnega sveta Male antante in k vsaki točki pripomnil, da odgovarja današnji zunanje politični liniji Velike Britanije. V podrobnostih je izjavil med drugim:

Le ne vneševanje more pospešiti konec vojne

Dogodki zadnjega časa so znova potrdili, da more samo politika stroga ne vneševanja, kakor jo priporočajo londonski odbor o ne vneševanju, nuditi jamstva za čim prejšnji konec španske državljanske vojne. Kako se bo ta vojna končala? Mišlim, da nimajo prav tisti, ki prerokujejo, da bo končna zmaga pripadla samo enemu izmed obeh ekstremov v boju: fašizmu ali komunizmu in da bodo bodočo politiko Španije vodili predstavniki enega ali drugega izmed teh režimov v inozemstvu. Ta strah je po mojem neupravičen, kajti Španija bo tudi po državljanski vojni, kakor stoletja poprej, ohranila svojo samostojnost, na katero je bil španski narod v svojem skoro arogantnem individualizmu vedno ponosen. 24 milijonov razlogov govori za to, da ne bodo nad Španijo nikdar prevladovali zunanji vplivi. Teh 24 milio-

nov razlogov je 24 milijonov špancev samih, ki žive danes v tej po vojni močno prizadeti državi. Kakor hitro se bo sedanja državljanska vojna končala, španski narod ne bo mogel biti hvaležen onim tujcem, ki so pobijali njegove ljudi. Tedaj bo španski narod še najbolj razumel prav tiste, ki so ohranili ves čas vojne svojo nevtralnost in tako prihranili tisočim njih življenje.

Dolga vojna poraz zmagovalcev in premagancev

Španska državljanska vojna pa nas uči še nečesa. Kakor leta 1914, so tudi sedaj razni preroki prerokovali kratko vojno in nagel konec. Te prerokbe se niso uresničile. Danes ve vsakdo, da pomeni dolga vojna poraz zmagovalcev in premagancev. Ako nam torej španski primer kaže, da kratkih vojn danes ni več, naj bi to spoznanje še bolj utrdilo željo po miru v vsem svetu.

Prostovoljski problem

Glede nadaljnjega pošiljanja prostovoljcev v Španijo sem mnenja, da bo nedavni sporazum o nadzorstvu španskih mej na suhem in na morju, ki bo v kratkem stopil v veljavo, uspešno zaustavil tako nadaljnje dovažanje prostovoljcev, kakor nadaljnje pošiljanje vojnega materiala iz inozemstva. Čim se bo ta sporazum začel izvajati in bo prenehala na ta način doba medsebojnih obdolžitvev in podtikanja, bomo razvoj položaja lahko zasledovali in

presojali na podlagi stvarnih ugotavljanj, ne pa na podlagi nekontroliranih vesti in govorice. Ako pa bodo med tem še nadalje prihajala poročila o kršitvah sporazuma in o nadaljnjem pošiljanju inozemskih prostovoljcev v Španijo, bo morala angleška vlada smatrati tako nastali položaj za zelo resen, kar utesne po enaki presoji položaja s strani drugih prizadetih sil dovesti do zelo nevarne napetosti. Zato je po mojem v interesu sleherne evropske države, ki hoče mir, da prepreči nastanek takega položaja.

Smernice angleške zunanje politike

Nekateri gospodje so v zadnjem času zelo kritizirali politiko naše vlade. K vsem tem kritikam moram reči, da zunanje politike ni mogoče voditi tako, kakor bi kdo hotel, temveč tako, kakor to more. Naše zadržanje odločata predvsem velika skrb in odgovornost, ker se prav dobro zavedamo, da bi en sam napačen korak naše vlade imel za posledico velike dogodke nevarne resnosti. Zato se ne bomo odločili za ukrepe, katerih posledice bi bile za eno ali drugo stranko odločilnega značaja, ako nismo že v naprej prepričani, da so pravilni in pametni. Še posebej ne nameravamo ničesar podvzeti, kar bi utegnilo pospešiti razcep Evrope v dva sovražna ideološka tabora, ki sta oboja močno oborožena, se z vso narlavo še nadalje oborožujeta in se medsebojno z razdraženostjo napadajo. Med tem, ko se trudimo, da spravimo svoje oboroževanje na višino, kakor še

nikdar v mirnem času, je za nas same nujno, da vedno in povsod poudarjamo svoje dobro voljo in da ohranimo svoja stališča v ravnovesju, obenem pa se držimo daleč od kakršnihkoli rožljanj s sabljo in provokacij.

Angleškemu temperamentu je tuje vsako postavljanje natančnih in podrobnih političnih direktiv za najbližjo bodočnost. Eno izmed načel, na katerem moramo graditi svojo zunanjo politiko, je načelo, da so med državami mogoči dobri odnosi ne samo, ako se sporazumejo glede svojih lastnih pravic, temveč tudi, ako znajo pri tem upoštevati tudi pravice drugih. V mednarodnih odnosih mora obveljati načelo: živi in pusti živeti tudi drugim!

Mednarodno zaupanje temelj miru

Medsebojno zaupanje se še ni vrnilo ne samo zaradi vmešavanja v druge države preko mej lastne domovine, temveč predvsem iz strahu, da bi do takega vmešavanja ne prišlo. Odkrita in prikrita vmešavanja v tem smislu pa se prav v zadnjem času množe. Kako hitro bi se mednarodno zaupanje povrnilo, čim bi se narodi odpovali zahtevi po »nemškem«, »francoskem«, »italijanskem« ali celo »britanskem« miru!...

Zares sigurni mir ni morda tak nacionalni mir, temveč samo mednarodni mir, h kateremu vsak narod nekaj svojega prispeva s tem, da prizna, da je v njem zapopaden tudi njegov lastni interes, mednarodni mir, zasnovan na mednarodnem redu, in to med narodi, ki se združijo zato, da ga ohranijo. Ako je tak mir od nas oddaljen prav toliko, kolikor je oddaljen pravilni svet, potem moramo prav mi za vsako ceno napraviti prvi korak na tej poti. Prvi korak na tej poti pa obstoji v tem, da prepusti vsak narod slehernemu drugemu narodu, da si svoje nacionalne probleme uredi tako, kakor to sam želi. Taka politika bo kmalu ustvarila mednarodno razpoloženje, v kateri bo mednarodno sodelovanje zrastle samo po sebi.

Srdite bitke pri Madridu

Skrajno ogorčeni napadi in protinapadi, ne da bi se fronta bistveno izpremenila

Pariz, 13. aprila. br. Na madridski fronti so se vso noč in ves dan danes nadaljevale krvave borbe, ki spadajo med najbolj ogorčene spopade v dosedanjih bojih za Madrid. Vso noč so se izmenjavali napadi in protinapadi od univerzitetnega okraja na severozapadu Madrida vzdolž vse fronte do preko Carabanchela Alto na jugu Madrida. Kljub ogorčenim borbam do večera ni bilo nikake odločitve niti se ni fronta bistveno izpremenila. Na obeh straneh se v bojih poslužujejo vseh sredstev modernega vojskovanja. Najhujeje borbe se vrše za posest Sierra de Alguila, čigar posest daje oblast nad cesto proti Kastiliji in proti Coruni. Pri Los Angelesu so vladne čete napredovale za tri kilometre.

Na aragonski fronti so vladne čete zavzele važno višino Sierra Hiseria, ki obkrožuje cesto proti Huesci. Na severni fronti sta gosta megla in deževje ovirala vsako večjo operacijo. Na obeh straneh so se zato omejili le na topniško obstreljevanje.

Protiofenziva Francovih čet, ki se je pričela večer, doslej ni rodila zaželenega uspeha. General Franco je poslal na madridsko fronto vse razpoložljive rezerve, da bi ustavil nadaljnje prodiranje vladnih čet. Izgube so na obeh straneh zelo velike. Tako zvana mednarodna brigada je imela največje izgube. Brigada Dimitrova je popolnoma razbita, brigada Thälmann, ki se imenuje po znanem nemškem komunistu, pa ima samo še dva bataljona. Vse drugo je ostalo na bojiščih v teku zadnjih dni. Poročila Francovega glavnega štaba poročajo o hudih borbah, v glavnem pa se omejujejo na ugotovitve, da so bili nadaljnji napadi vladnih čet odbiti ter da vladne čete danes niso nikjer napredovale.

Borba za rešitev 10.000 obkoljenih nacionalistov

Salamanca, 13. aprila. o. Davi okrog 6. se je pričela nova nacionalistična ofenziva okrog Madrida. Ob tej uri so prešli v napad prvi nacionalistični oddelki. V akcijo je nemudoma stopilo tudi nacionalistično topništvo in od eksplozij granat je kar bobnelo. Bitka je trajala vse dopoldne in se bo št. nadaljevala.

Madrid, 13. aprila. o. Nacionalisti, ki so pričeli davi z ofenzivo, so poslali svoje oddelke predvsem v napad proti postojankam okrog Perdesica, ki so bile pravkar zavzete. Izvršenih je bilo zaporedno 10 napadov, ki pa so bili vsi odbiti. Vrhunec je dosegla ofenziva okrog vseučiliškega okraja. Nacionalisti so skušali za vsako ceno prebiti obroč okrog tega okraja, vendar

pa se jim načrt ni posrečil. Po krvavem spopadu so bili nacionalisti odbiti tudi pri starem pokopališču in na kastilski cesti. Odpor republikancev okrog vseučiliškega okraja je postal čim dalje huji. General Maja hoče za vsako ceno prisiliti okrog 10.000 nacionalistov, ki so v vseučiliškem okraju obkoljeni, k predaji.

Položaj na severu

Bilbao, 13. aprila. AA. Komunikacije severne vojske pravi: Na fronti pri Guipuzcoi intenzivno topovsko streljanje v vseh odsekih. Na biskajski fronti pri Alavi je republikansko topništvo z letalsko podporo obstreljevalo z velikim uspehom sovražne postojanke. Na fronti proti Burgosu je naše topništvo obstreljevalo sovražne postojanke pri Beredinasu in napravilo znatno škodo. Na asturski fronti je neka sovražna križarka obstreljevala Musel, vendar pa se je morala umakniti zaradi intenzivnega ognja obrežnih baterij. Pri Oviedu je republikansko topništvo bombardiralo razne dele mesta.

Bilbao pred kapitulacijo?

Pariz, 13. aprila. o. Kakor vse kaže, je usoda Bilbaoa zapetana. Baski so odrezani od sveta in jim je prišlo celo primanjlovali hrane. Nacionalistične vojske ladije budno stražijo pred vsemi baskovskimi lukami, tako da ne more nobena ladja neopažena vanje.

Tu so danes razširili vesti, da boo Baski v najkrajšem času kapitulirali. Durango in Elber sta že izpraznjena, vendar ju nacionalisti še niso zasedli. V tem delu fronte so prekinili ofenzivo, vendar pa ne zaradi tega, ker ne bi mogli prodreti, nego zato, ker so se pričela pogajanja za predajo obeh mest in sploh vse baskovske republike. Zanimivo je, da pri pogajanjih posreduje Velika Britanija, ki hoče na ta način zavarovati svoje interese na baskovskem ozemlju. Davi je prišlo v Bilbao angleški dreadnought »Hood«, s katerim se je pripeljal angleški posredovalec. Na njemu so se sestali zastopniki obeh strank.

Franco bo odstopil kot vrhovni poveljnik?

Pariz, 13. aprila. g. Berlinski poročevalec lista »L'Information«, ki je običajno zelo dobro poučen, doznava iz nemških vojskih virov, da bo general Franco v kratkem odločil vrhovno poveljstvo nad nacionalistično vojsko ter se v bodoče omejil na funkcije državnega poglavarja nacionalističnih provinc.

Brezobzira komunalna fiskalna politika pa seveda ne gre samo v škodo gospodarskim slojem, temveč vsemu prebivalstvu Ljubljane, ki mu vedno bolj usihajo izvori dela in zaslužka. Sprčo tega dejstva dobivajo vse lepe besede o povečanju skrbni za socialno šibke sloje in izdatkov za socialno skrbstvo naravnost tragičen pomen. Če bomo s pogrešeno fiskalno politiko demontirali same osnove gospodarskega udejstvovanja v Ljubljani, ne bo noben socialni ukrep mogel dohiti in nadoknaditi izgube na zaslužku in kruhu.

V Ljubljani smo postavljeni pred usodopolno vprašanje bodočnosti našega mesta. Ali hočemo nazaj v dolgo vas?

Odmevi angleških ukrepov

Opozicija vidi v odrekanju zaštite trgovskim ladjam podporo generalu Francu in bo zahtevala razpravo v zbornici

London, 13. aprila. AA. Zaradi sklepa vlade, naj angleško vojno brodogradne in angleških trgovskih ladij, ki bočejo pluti v blokirano pristanišče Bilbao v vodovju, kjer vladajo Francove pomorske sile, je delavska opozicija sklenila predlagati v spodnji zbornici nezaupnico vladi. Razprava in glasovanje o tem predlogu bosta jutri. Izvajanja voditelja opozicije majorja Attleja o nezaupnici vladi bo podpiral bivši mornariški minister Aleksander. V imenu vlade bosta po vsej priliki odgovorila zunanji minister Eden in predsednik vlade Baldwin.

Včerajšnje Baldwinovo izjavo v spodnji zbornici o angleški plovbi v vodah Bilbao tolmačijo vladi naklonjeni listi kot kompromisno rešitev, opozicijski listi pa objavljajo ostre kritike, ker smatrajo, da bo sklep vlade pred koristil generalu Francu in samo škodil madridski vladi. Opozicijski listi celo dolže vlado, da ni pokazala zadostne poguma, ker noče nuditi angleškim trgovskim ladjam popolnega varstva angle-

ške vojne mornarice. »Times« pravijo, da Anglija sicer ne bo priznala blokade Bilbao, priznala pa bo dejansko nevarnost v vodah, v katerih sta obe stranki položili svoje mine in kjer so možni tudi letalski napadi.

Sodba Pariza

Pariz, 13. aprila. o. Sklepi angleške vlade, da angleške ladije v bodoče ne bodo smele več v luke ki so jih španske nacionalistične vojske blokirale, je izzval v tujakih političnih krogih pravo senzacijo. Predvsem ugotavljajo, da Anglija sicer ne priznava nobene izmed obeh vojskuih se strank v Španiji, da pa se sedaj nenkrat nekako strinja z blokado, ki jo je organizirala ena izmed njih. V teoriji vztraja angleška vlada potemtakem pri svojem prvotnem stališču, praktično pa priznava nacionalistično blokado v španskih vodah. Včerajšnji sklep je izraz dvorezne politike. Francoska vlada namreč temu sklepu še ni zavzela končnega stališča. O njem bo razpravljala na jutrišnji seji.

Beckova potovanja

Poljski zun. minister namerava v prihodnjem mesecu posetiti Bukarešto, London, Pariz in Rim

Varšava, 13. aprila. b. Iz zanesljivega vira se doznava, da pripravlja poljski zunanji minister v bližnjih mesecih več potovanj v inozemstvo. Med prvimi se navaja njegovo potovanje v Bukarešto, s katerim se bo uradno oddolžil za obisk rumunskega zunanje ministra Antonescu v Varšavi. Ni še znano, ali bo obiskal rumunsko prestolnico pred Londonom, kamor se bo v maju podal kot uradni poljski delegat na kronanje angleškega kralja, ali šele po londonskem obisku. Na povratku iz Londona se bo ustavil v Parizu, kjer bo imel politične razgovore s francoskimi državniki. Govori se tudi o možnosti po-

daljške tega povratka preko Rima, vendar pa za sedaj rimski obisk uradno še ni določen, dasi ga je v uradnih krogih ne izključujejo. Namen rimskega potovanja bi bila v prvi vrsti izmenjava misli o podunavskih problemih, posebno v zvezi z večjo gospodarsko povezanostjo podunavskih držav v smislu načrta češkoslovaškega ministrskega predsednika dr. Hodže o ekonomskem sodelovanju srednje Evrope.

Uradno se med tem potrjuje obisk poljskega trgovskega ministra v Bruslju kot odgovor na obisk belgijskega trgovskega ministra v Varšavi.

Dr. Schacht v Bruslju

Bruselj, 13. aprila. AA. Davi ob 9. je prišel z letalom v Bruselj dr. Schacht, ki je zastopnikom tiskarstva izjavil, da vrača predvsem obisk guvernerja belgijske banke Doense obisk guvernerja belgijske banke Doense polne je dr. Schachta sprejel v avdienci kralj Leopold nato pa je obiskal guvernerja belgijske banke in imel z njim daljši razgovor. Še pred tem je imel dr. Schacht daljši razgovor s predsednikom vlade Van Zeelandom.

Ley v Rimu

Rim, 13. aprila. AA. Semkaj je prišel z letalom Robert Ley. Šef nemške delovne fronte, ob 16. ga je sprejel zunanji minister Graf Ciano, ob 17. tajnik fašistične stranke Starace, ob 18. pa korporacijski minister Lantino.

Podpore

kmetijskega ministristva

Beograd, 13. aprila. AA. Kmetijsko ministristvo je dovolilo kredit 110.000 Din dravski banovini za odkup plemenske živine na sejmih v tej banovini. Dovolilo je tudi kredit 100.000 Din kot podporo za sejem v Rogatici. Iz tega znaka so bodo odkupili konji planinskega bosenskega porekla, ki se bodo razdelili v drinski, zetski, vardarski in primorski banovini.

Nemški protest v Vatikanu

Berlin, 13. aprila. br. Kakor se doznava v dobro poučenih krogih, je dobil nemški poslanik v Rimu nalog, naj izroči Vatikanu ostro protestno noto proti znani papeževi okrožnici, ki je bila naperjena proti narodno-socialističnemu režimu v Nemčiji. V nemških vladnih krogih smatrajo to za nedopustno vmešavanje v nemške notranje zadeve in za hujskanje proti državi oblasti. Nemška protestna nota je sestavljena v zelo ostrem tonu in grozi z odpovedjo konkordata in odkritim bojem proti katoški cerkvi.

Sklicanje dveh senatnih odborov

Beograd, 13. aprila. AA. Predsednik odbora za proučevanje zakonskega predloga o pooblaščenih inženjerih dr. Halidbeg Hrasnica je sklical sejo odbora za 14. april t. l. ob 10. dopoldne.

Beograd, 13. aprila. AA. Predsednik senatnega odbora za proučevanje predloga trgovinskega zakonika dr. Oton Franceti je sklical sejo odbora za 16. april ob 10. dopoldne.

Skrivnost umora na Javoru

Kaj je dognala dosedanja preiskava in kaj pripovedujejo ljudje

Ljubljana, 13. aprila

Umor sivolase Jožefo Martinčičeve, župnikove kuharice na Javoru nad Zalogom, je po pravici vzbudil po vseh naseljih daleč naokrog, pa tudi v vsej naši javnosti vznemirjenje. Saj je to eden izmed zločinov, ki so tako značilni za naš čas in za moralne odnose, ki so v letih gospodarske krize zavladali med družbo in velikim delom socialno in etično izkoreninjenih množic. Sodna komisija, ki je večeraj popoldne prispela na Javor, je našla truplo nesrečne starke, kakor ga je bil zapustil neznan morilec. Martinčičeva je ležala v hlevu tik praga s štirikrat prebito lobanjo, ob nji pa corpus delicti, okrvavljenca rovnica, za storilec pa nobenega sledu in tudi sodna komisija je komaj mogla naznačiti nekaj problematičnih smeri, v katerih bi ga bilo mogoče iskati.

Strahovito presenečenje župnika Jerneja Klinca

Župnik Jernej Klinac, 70-leten, bolehen, samotarski mož, je komisiji pripovedoval, kako je v nedeljo zvečer precej zgodaj legel spat, ker ga že delj časa muči naduha. Kuharica je okrog 17.30 odšla v hlev, da opravi živino. Pa se mu je le malo čudno zdelo, zakaj je tako dolgo ni nazaj. Ključal jo je iz sobe, a se mu ni oglasila. Okrog 20.30 je vstal, se oblekel, vzel samokres — brez tega zadnji čas v mraku kar ni bilo varno hoditi iz župnišča — in je stopil čez dvorišče v hlev. Tam je z nogo zadel ob truplo. Ko je prižgal zžigalico, je svojo mrtvo služabnico do smrti prestrašen prepoznal. Planil je v vas, ki leži pod cerkvijo v bregu, in sklical ljudi. Sosedje so takoj pretekli vse kote okrog župnišča, a p morilec ni bilo ne duha ne sluha. Še sredi noči so ljudje pohiteli v tri ure oddaljeno Spodnjo Hrušico, da so alarmirali prožnike. A vse iskanje je doslej ostalo zaman. Na podlagi izpovedi župnika Jerneja Klinca, ki ga je tragična smrt njegove kuharice tako neznansko prizadela, da joče noč in dan — saj sta živela pod isto streho nič manj ko 32 let — in iz pripovedovanj sosedov pa se daje v glavnem razbrati tri variante, v katerih bi preiskava morda lahko razjasnila zagonetni zločin.

Župnik in župljani

Župnik Jernej Klinac pastiruje na Javoru že 36 let, tako da je živo zrasel s svojimi cerkvijo in župljani. Njegovi vnemi gre zaslugi, da so župljani zgradili novo cerkev pod vrhom hriba, pa tudi sam si je pridobil za siromašne razmere, v katerih žive njegovi hribovski župljani, precej čedno premoženje. A prav zavoljo gospodarske strogosti, s katero se je zmerom posluževal svojih gmotnih pravic nasproti župljanom, med njim in sosesko nikoli ni bilo idealnega razmerja. Bolehni starček, čigar vsa pozemska sreča je bila, da je imel v banki naloženega nekaj denarja in da je sanjal o tem, da si za stara leta kupi hiško nekje v dolini in v miru prebije svoj pokoj — še lani se je pogajal za nakup neke hiše pri Sv. Lenartu — je zlasti zadnje čase rad potožil, da dandanes se tudi po hribovskih naseljih duh komunizma in anarhizma razjeda srca ljudi in da so za duhovnika prišli najbolj žalostni časi. Harmonijo z župljani pa je v dobri meri kalila tudi njegova priljubljenost razvada, da je — kakor se reče in kakor je to v nekaterih samotnih hribovskih župljah še danes običaj — farane »metal čez kancele«: da jih je s prižnice v cerkvi javno in po imenu grajal kadar so to po njegovem mnenju zaslužili.

Anonimne grožnje

Javorani pa imajo očitno bolj malo smisla za tak način javnega vzgajanja in mnogo jih je med njimi, ki so bili v svojem srcu pošteno hudi nanj. Toda če so takovi tako pogostokrat poskušali srečo v javorskem župnišču in če je župnik sam tako pogostokrat prejemal grožnja in izsiljevalna pisma, so Javorani bržkone — to bo še morala izpričati preiskava — nedolžni nad vsem tem. Sloves župnika Klinca je šel namreč še daleč preko meje

Pri hemoroidih, bolečinah v križu, zastoj krvi v jetrih in nezadostnem izločanju iz žolča, nastale zaradi zapekanja, se dosežejo z naravno »FRANZ-JOSEFOVO« vodo odlični uspehi. Bolniki radi uživajo preizkušeno »FRANZ-JOSEFOVO« grenčico, ki se tudi pri pogostejši uporabi dobro obnese.

3-4 Oct. reg. br. 15/0/1036

Tragičen rekord: V enem tednu devet obupanih

Ljubljana, 13. aprila

Znano je, da vrši prehodna doba med zimo in pomladjo svojevrsten vpliv na telesno, a posebej še na duševno zdravje človeka. V času, ko se vsa narava obuja k novemu življenju, se posiljavajo od sveta bolniki in starci, ki so bili morda že leta in leta priklenjeni na postelje, a so jim prav zadnji zimski meseci izpolnili poslednje kapljice življenjskega soka iz žil. A se posebej je ta čas, ko vse naokrog kliče k novemu tednu, in vsem nadom, ključ obupanosti življenjem in to dobo pada največji odstotek samomorov.

Ljubljana je v tem pogledu doživela zadnji teden vse žalosti vreden rekord, ki dovoli zgovorno pričati, da temelji osebnega in družabnega življenja, ki jih je narušila gospodarska kriza, še kar nič ne prihajajo k redu in da so posledice zadnjih najhujših let dandanes bržkone še mnogo hujše od onih, ki smo jih doživljali splošno. Od torka do torka je v Ljubljani obupalo nad življenjem nič manj kakor 9 ljudi: samo trem izmed njih so v bolnišnici z naglo intervencijo rešili življenje, šestim pa je sveža naša naklona poslednje zavetje.

Da snuje skup smrti z enako neodoljivo silo v spodnjih in zgornjih plasteh naše družbe, potrjuje dejstvo, da sta bila med obupanci tudi dva zastopnika trgovskega stanja, trije obrtniki, žena brezposelnega delavca in brezposelna prodajalka. V enem samem primeru je kronika zabeležila: »Vzrok obupnega dejanja ni znan. Ostalim so odločitve k samomoru narekovale »včasih in družinske razmere.

sosednjih fara, a razen domačinov so zato skrbeli predvsem številni potepuhi in iskanci priložnostne sreče, ki se v trumah usipajo po hribovskih vaseh. Vedeli so, da ima nekaj pod palcem, pa so mnogi med njimi brez dvoma naklepali na tiem, kako bi mu bilo mogoče kaj odvzeti. Ker se je stari gospod ljubosumno zaklepal v svoj dom, so mu začeli kaliti mir z anonimnimi pismi. Še nedavno je župnik s prižnice potožil, da je spet prejel pisanje takšne vsebine, da si je sploh ne upa povedati pred ljudmi. V tem pismu mu je potajni sovražnik zagrozil, da ga nekdo pobije v župnišču ali pa ga ustrelji med opraviлом v cerkvi.

Ciganski obiski

Razen vagabundov, ki jih je gospodarska kriza poslala na cesto in v hribovska zakotja, so zadnji čas Javor in okolico v zmerom večjem številu začeli obiskovati cigani. Ti rojeni brezdomci so se zmerom radi v strnjnih kolonijah držali periferije mesta. Ko je zrasla Velika Ljubljana, so se morali umakniti v širše kmečko zaledje in tam radi poizkušajo srečo po samotnih seliščih. Domneva, da bi bil cigan izvršil krvavo dejanje nad bedno Jožefo Martinčičevo, pa je očitno vse predaleč od resnice, saj so cigani na glasu kot skromni, majhni uzumovi in sleparčki, ki v lastnem plemenu od časa do časa resda tudi s krvjo opirajo cigansko čast, nadvse redki pa so primeri, da bi cigan ubil tuje človeka. Še manj se bo zdelo verjetno, da bi bil župnikovo kuharico umoril kak domačin. Javorani imajo z župniščem, kakor smo dejali kakšne majhne zadeve, a nikoli takih, da bi bilo treba kar po umoru segati zavoljo njih, a še najmanj po

umoru kuharice, ki je v sporih med župnikom in župnijo komaj lahko igrala kakšno vlogo.

Vlom na sveti večer

Da bo ta naša misel pravilna, precej zgovorno izpričuje tudi primer vloma, ki so ga neznanci na lanski sveti večer poizkusili v župnišču. Ko je kuharica prišla od polnočnice, je vsa preplašena opazila, da je v ključavnici kos odlomljenega vitriha. Poklicala je župnika in sosedo, da so odprli vrata in preiskali okolico ali sumljivi ne preže v skrivališču na novo priljico. Potem pa so se še nekaj časa pomudili v župnišču, da so bili starima človekoma za malo. Župnik je stražarje nagradil za strogo pristnega domačega žganja, po katerem slovi Javor kot kraj odličnih sadjarjev daleč naokrog. Po tistem pa je župnik prejel od nekoga obvestilo, da je bil med ljudmi, ki so mu starši hišo in ki jih je pogostil z žganjem, tudi vlomilec sam. Prihodnjo nedeljo je župnik med pridigo povedal to reč in spet izrazil svojo bridkost, da more biti svet dandanes tako pokvarjen — a to čenčo mu je nekdo, ki se je hotel očitno maščevati za kakšno užaljenost, očitno natvezel za prazno komedijo.

Po vsem tem preostane še edina verjetnost, da je nesrečno župnikovo kuharico umoril neznan potepuh, ki je upal, da bo našel hišne ključe pri nji in da bo lahko nato vrl v župnišče, pobel se župnika s mega in si naložil bogat plen. Orožniški postaji v Spodnji Hrušici, ki ji pripada obširen in težaven rajon in ki ima pod vodstvom komandirja narednika — vodnika Maligaja te dni čez glavo dela, je naloženo, da razčisti kopo zamotanih vprašanj.

Senzacionalna aretacija v Domžalah

Posestnik Sotler taji, da bi bil umoril ženo

Domžale, 13. aprila

Po vsej okolici je vzbudilo precej živahnost senzacijo, da so domžalski orožniki aretirali posestnika Sotlerja iz Doba, čigar žena je pred tedni padla kot žrtev grozovitega umora.

Ves napor preiskave, ki jo je vodil komandir orožniške postaje narednik Skok, je izprva ostal zaman — v nobeno smer ni bilo videti sledi za storilec. Medtem pa so se po okolici začele raznašati sumnje, kakor da bi utegnil biti v zvezi z umorom Sotler sam. Na podlagi raznih indicij, ki so pričali, da je bilo razmerje med zakoncem vse prej ko idealno, so moža aretirali. Ko sta se jemala, je bilo njemu 55, njej pa 61 let, in njun zakon je bil zgrajen predvsem na načelu gospodar-

ske pridobitnosti. — Pri podrobnejšem zaslišanju se je Sotler nekajkrat zapletel v sicer malenkostna protislovja, ki pa so sprožila pozornost orožnikov. Svetilko, o kateri je Sotler zatrjeval, da jo je krvavi napadalec razbil, za katero pa ni bilo najti ne črepinje ne sledu razlitja petroleja, so orožniki kasneje našli skrito na njegovem domu, v kupu stelje pod kozolcem pa so našli tudi krvavo motiko, ki je nesrečni starki prizadejala smrt.

Razume se, da vsa ta znamenja nikomur še ne dokazujejo krivde. Vsa okolica, ki je zadnja leta doživela že več podobno žalostnih dogodkov, pa z napeto pozornostjo preiskuje rezultat preiskave. Sotlerja so domžalski orožniki izročili v zapor preiskovalnega sodišča na Brdu.

Miško Vlač je umrl

Ljubljana, 13. aprila

Davi je izdihnil ugledni trgovec g. Mihael Vlač, ki je imel manufakturno trgovino v Wolfovi ulici. Nagla smrt je ugrabila dobrostrnega in priljubljenega moža. Vlač Mihael ali Miško, kakor so ga klicali številni prijatelji, se je rodil leta 1876. v Bočincih na Goriškem v Prekmurju kot sin revnih staršev. Že kot deček se je napotil v tuje kraje ter se dobro izveščal v trgovski stroki. Kot trgovski pomočnik je dolga leta služboval v Urbančevi veletrgovini v Ljubljani, potem pa se je osamosvojil ter si lepo uredil lastno trgovino v Wolfovi ulici. Bil je vzor solidnega in postrežljivega trgovca.

Miško Vlač je bil velik ljubitelj prirode in vnet planinec. Vsako nedeljo je prebil na planinah. Prej je hodil tudi na visoke in strme gore, v zadnjih letih pa se je držal zasavskih hribov. Njegova prisrčna ljubezen do planin je marsikoga navdušila in kdorkoli je z njim napravil kako turo, ne bo nikdar pozabil veselega in ljubeznivega planinskega tovariša. Miška, Enako kakor planinske vrhove je ljubil tudi cvetje in živali. Ta ljubezen je bila izraz njegovega blagega srca in njegovega vedrega značaja. Izdatno je podpiral reveže, ljubil je mladino, v največji meri pa se je izkazala njegova dobrostrnost, kadar so prišli v Ljubljano njegovi prekmurski rojaki. Vse vrline sina prekmurskega gričevja je Miško ohranil sveže tudi daleč od svoje ožje domovine. Leta 1929 in pozneje še enkrat leta 1933 so prišli v Ljubljano večje skupine Prekmurcev. Takrat je Miško prepustil delo v trgovini svojim dobrim pomočnikom in mar-

ljivi trgovec se je izpramenil v dobrostrnega spremljevalca in gostitelja rojakov. Na kolodvoru jih je sprejel, spremljal jih je na vseh potih, lepo jih je gostil in od vsakega se je bratsko poslovil.

Poslednjo pot bo Miško Vlač nastopil

V nedeljo zvečer je prispel v Beograd turški ministrski predsednik Izmet Ineni. — Na levi: Izmet Ineni se pozdravlja z ministrom dr. Spahom. Na desni: komandant naše vojaške čete pozdravlja turškega in našega predsednika vlade

Literarni večer v Murski Soboti

Murska Sobotica, v aprilu.

Druga aprila je šel nov transport ljudi v Francijo. Nosili so svoje nove, dobro zaklenjene in prevezane košare proti kolodvoru. Od jutra do dveh popoldne je trajal žalosten sprevod veselih, jokajočih, polpijan, ukajočih in pojočih, moških, žensk in otrok. Tudi stare, košene matere so stale v gneči, ob košarah in ob sinovih ali hčerah. Iz stoletja v stoletje se ponavlja ta izpredov. Z dolgočasno enoličnostjo, toda če bi stali vi tam zraven in bi imeli moč v rokah, bi morali zakricati vsem tem ubogim »reparjem«, naj se vrnejo v svoje bajte v Vanečah, v Tišini, v Genčanih. Toda nihče nima te moči in vlaki jih vozijo. Teden za tedom.

Tretjega aprila je Murska Sobotica spet čisto navadno majhno mesto, po katerem hodijo gruča ljudi in se pogovarjajo slaski, madžarski ali nemški. Nikjer nič posebnega.

Pač, v dvorani Sokolskega doma čita pesnik Oton Župančič svojo pesem »Ciciban«.

Če bi videl pesnik Župančič Mursko Sobotico večeraj ob dveh popoldne, bi zastavil Cicibanu še eno vprašanje. Ali bi našel odgovor nanj?

Klub prekmurskih akademikov je povabil predstavnike slovenske književnosti, da tudi prekmursko ljudstvo sliši njihove besede; da s tem vvida novo opeko v most, ki naj drži čez Muro in čim tesneje zveže Prekmurje z ostalo Slovenijo.

V dvorani Sokolskega doma je globok, pobožen molk. Besede padajo trdo med ljudi. Ljudje jih razumejo, ker to so besede iz njihovega vsakdanjega življenja. Saj

je zvon iz Hamburga stokrat zvenel v dušah teh mater, žena in deklet. Na stotine in tisoče ljudi iz prekmurskih vasi je omahnilo v smrt kakor Mate in nihče ni pototil solze za njimi in nihče ni videl groba.

Za pesnikom Župančičem so čitali Finžgar, Albrecht, Kocbek, Kosmač, Golja, Kranjec. Iz pesmi in črtic teh ljudi je velo življenje, ki ni dosti drugačno, kakor je življenje Prekmurcev.

Kruh, ki ga ni, beda, prevara, svoboda, ki je ni, pomlad in ljubezen, ki je je tudi malo onstran kakor to stran Mure.

— Hvaljen Jezus! —

Burno ploskanje po dvorani je zadušilo glas Miška Kranjca. Burno ploskanje se ni hotelo poleči. Prekmurci so vzhičeno pozdravljali Miška, ponosni, da sedi tam, na »oltarju«, kjer je pred njim sedel pesnik Župančič.

— Hvaljen Jezus! — In Miško je čital poglavje iz Zalesja, poglavje iz žalostne zgodovine svoje zemlje.

Literarni večer se ni končal v Sokolskem domu. Nadaljeval se je pri Fableku, kjer so se za belo pogrnjenimi mizami vrstile zdravice in govori.

Govoril je zastopnik Kluba prekmurskih akademikov. Govoril je zastopnik slovenske književnosti, o mostu, ki se že osemnajst let gradi čez Muro in še ni dograjen.

»Mrtva, železna konstrukcija drži preko Mure, to je res. Pa to ni vez, ki bi vezala srca prekmurskih množic s slovenskimi srci. Vzpostaviti živo zavest skupnosti med Prekmurci in ostalimi Slovenci, nesproščene duhovne zaklade pa vključiti v zgradbo slovenske kulture — oboje v korist slo-

v četrtek ob 14.30 iz Gradišča 8, pokopali pa ga bodo na evanđeljskem pokopališču. Ohranjen bo v lepem spominu, ki si ga je s svojim lepim značajem v polni meri zaslužil.

Spet požig v Njivicah

Radeče, 13. aprila

V preteklem tednu je gasilski rog že v drugič ponovi alarmiral meščane. Gorel je na Njivah kozolec g. Lotriča, mesarja v Radečah. Požar je nastal ponoči. V kratkem času je pogorel že drugi kozolec v naši občini in vselej bruhe oženj ponoči, ko ležejo prebivalci k počitku. Pri tem požaru je bila glavna skrb, da se ne bi razširil na sosednja gospodarska in stanovanjska poslopja. Najbližnji sosedje in stanovalci so z mokrimi plahami in ruhami zabranjevali nevljivost letečim ogorkom in iskram. Radeški gasilci so bili hitro na kraju požara, čeprav jim je v gasilem avtomobilu že pod klancem zavrela voda v hladilniku. A na kraju požara, kjer je potočna voda le nekaj korakov stran, motorika ni hotela delovati, kakor bi morala. Šele pozneje jih je nekdo opozoril, da sesalno cedilo ni v vodi, marveč ga je deroča voda z odnašanjem držala na površini. Tako je motorika delo, na lovila vodo, deloma sarp. Lastnik trpi škodo, ker mu je zgorela krma za živino, le delno je škoda krila z zavarovalnico. Prebivalci legajo vsako noč k počitku v strahu, da jim zlobna roka, ki je sedaj v kraškem času že dvakrat bila na delu, ne upepeli njihovega doma.

Brata je zaklal

Celje, 13. aprila

Pred tričlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju se je zagovarjal danes 22-letni posestnik sin Ivan Vreš iz Zahrenberca pri Rogatcu zaradi bratromora.

Dne 20. marca je kopal Ivan Vreš z drugimi delavci v vinogradu Matevža Poljčarja. Tam je bilo toliko pijače na razpolago, da se je Vreš do večera opijanil. Njegov tri leta mlajši brat Anton, s katerim se je dobro razumel, je delal v sosednjem

vinogradu. Zvečer so se kopači iz obeh vinogradov vračali skupno domov. Med potjo je nekdo podrl Ivana Vreša na tla, kar je Vreš tako ujezilo, da je nekoliko zaostal za drugimi. V bližini njegove domače hiše so začeli kopači prepevati. Ivan Vreš jih je pozval, naj nikar ne pojejo, ker je preveč jezen. V tem mu je prišel nasproti njegov brat Anton Reš, ga zgrabil in vrge na tla. Takrat je stopila iz hiše njuna mati Urša Vreševa in začela sinova miriti. Ivan Vreš pa je skočil pokonci, v silni togoti izvlekel iz žepa nož in ga zasadel bratu Antonu v vrat. Prerezal mu je levo žilo odvodnice. Anton Vreš se je takoj zgrudil. Mati in njegov brat Karel sta ga odvedla proti hiši. Anton pa je že pred domačim hlevom izdihnil vsled izkravitve. Ivan Vreš je začel jokati, klicati brata z besedami: »Tonček, vstani!« in mu dvigati glavo. Ko pa je spoznal, da je brat mrtev, e hotel v obupu skočiti v vodo, a so ga drugi zadržali.

Ivan Vreš je pri razpravi skesano priznal svoje dejanje. Obsojen je bil na tri leta roboje in na izgubo častnih pravic za dobo treh let.

Vzorne razmere med loškimi gasilci

Če se ne »pokoravaš«, boš za večne čase izključen

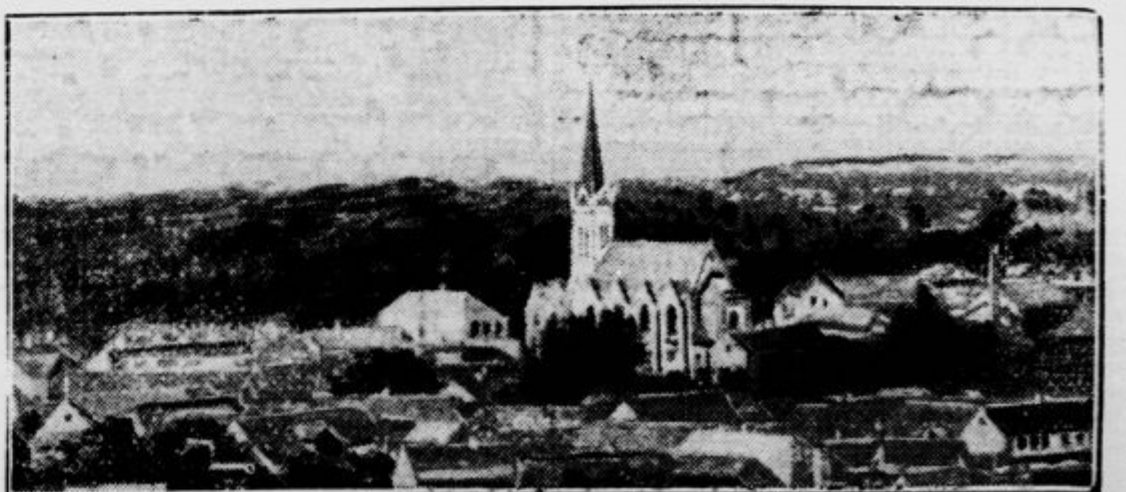
Skofja Loka, 12. aprila

Zelo se moti, kdor misli, da so razmere med škofjeloskimi gasilci urejene. Še davno ne. Zdi se, da vodi sedanje voditelje domačega gasilstva zaslepljenost, ker si drugače ne moremo razlagati postopkov, ki vodijo vse prej drugam, nego h konsolidaciji odnosov med gasilci, ki so razdeljeni zdaj v dva popolnoma nasprotna tabora. Škofjeloski gasilci si predvsem želijo redne letne skupščine svoje čete in so jo že zahtevali. A zaman! Vse kaže, da začasna uprava nima namena sklicati zborov, ki naj likvidirajo sedanje provizorično stanje. Vzrokov za tako postopanje seve ne bo težko najti. Vsak ve, kam pes taco moli.

Sredi preteklega tedna je prejelo troje gasilev pismeno obvestilo, da so črtani iz članstva. Začasna uprava je črtala bivšega zaslužnega tajnika škofjeloske čete g. Kavčiča Jožeta (podpredsednik razstavnega odbora I. obrtno-industrijske razstave; predsednik je bil g. Lovro Planina, sedanji župni starosta gasilcev), nadalje g. Pavla Hafnerja, lesnega trgovca in sina dolgoletnega

škofjeloskega župana, ter Mirka Schollmayerja. Kavčiču očitajo, da se ni pokoraval predpostavljnim, da je žalil predstavnike zajednice in župe, da se vedno ni izročil četnih poslovnih knjig in da se zato za vedno črta iz članstva. »Izključen« gasilec seve ne bodo molčali. V ponedeljek so bili na sreskem načelstvu zaslišani oni gasilci, ki so želeli prisostvovati župni gasilski skupščini. A niso bili pripuščeni v zborovalnico. Iz nezdravih gasilških razmer se je izcimilo tudi nekaj tožb, ki jih bo obravnavalo sodišče.

Splošna slika razmer med našimi gasilci je zelo žalostna. Na tem dejstvu se tako širokoustno kakršnokoli zatiranje drugačne narave ne more izpremeniti prav ničesar. Javnost, ki je na učvrstitvi gasilstva gotovo zainteresirana, si globoko želi, da se še v poslednjem trenutku najde pot, ki naj združi vse konstruktivne ljudi v skupino, ki ji bo blagor do bližnjega res prvi in najvišji smoter delovanja. Bolje dandanes, nego jutri!

— Jaz imam pa dušo! Prišel sem v leta, ko dobi človek arteriosklerozo in dušo...

Pavel Golja se ne spominja več točno, ali so bile bele oblečene deklice, ki so jih sprejele na kolodvoru, oblečene v bele, ali v črne obleke. Vsekakor so morale biti zelo razburjene, ker so posipale s cvetjem gimnazijskega ravnatelja namesto pesnikov.

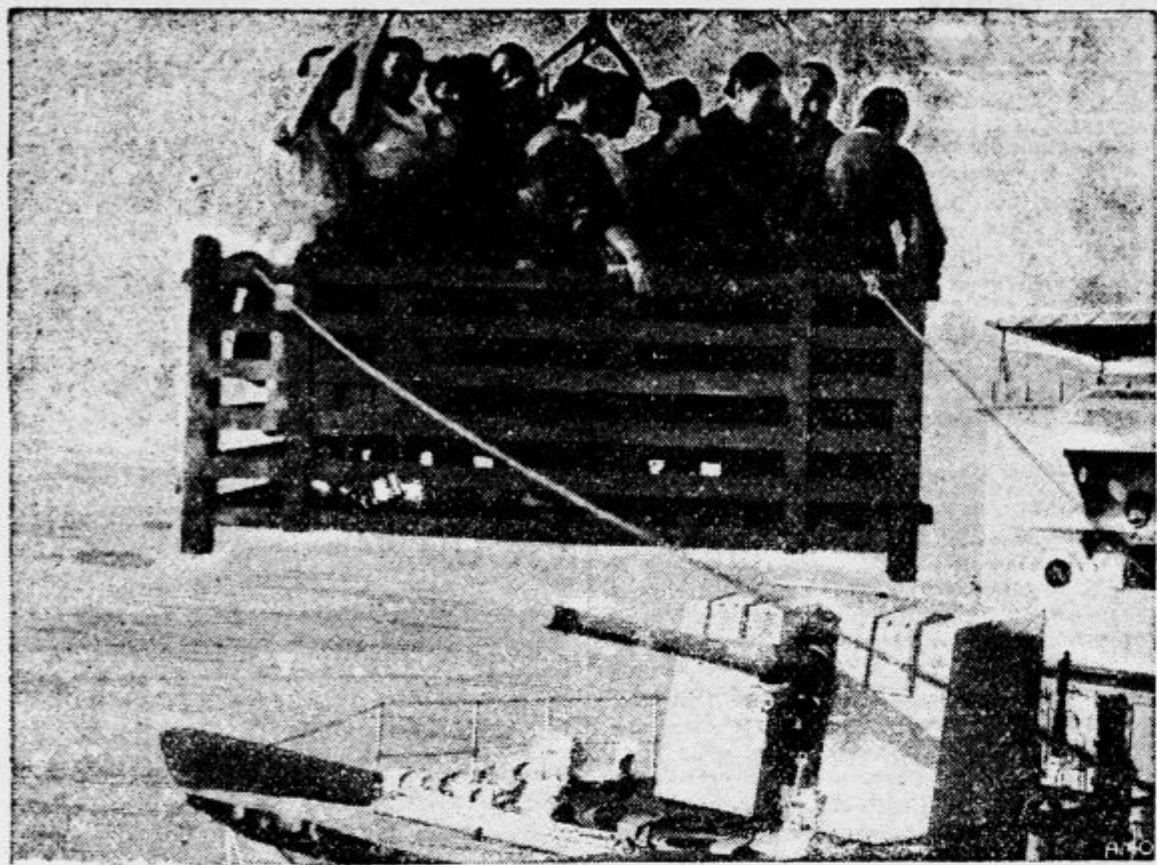
To je bila ura, ko je Finžgar šel maševati.

Takrat je Sobotica šla spala. Spale so vasi okrog nje, vasi med Rabo in Muro. Čez teden dni bo na kolodvoru v Murski Soboti spet gneča, petje, jok. Čez teden dni bodo novi »reparji« prinesli svoje košare in svoje roke. — Če hočete spoznati pravi obraz Prekmurja, pridite takrat in slišali boste krik zemlje, ki doni kakor krik ranjene živali.

Katarina Spur.

ni le v interesu mestne občine, ampak tudi v interesu davčnih zavezancev samih, ker je lažje plačati ob terminu manjši znesek, kakor pa za večje razdobje višji znesek, poleg tega pa še zamudne obresti ter stroške, ki so v zvezi z opominji.

Begunci se vkrcavajo

Grozote brezdomstva španskih državljanov se še vedno nadaljujejo. Tukaj vidimo skupino beguncev, ki jih vkrcavajo na neko angleško transportno ladjo

Zeleni plašč Italije

Načrtna pogozdovalna politika fašističnega režima — Pinije in akacije na Vezuvalu

V pravadnih časih so v Italiji že iztrebili gozdove. Sekali so jih in žgali brez usmiljenja, potrebovali so les za kurjavo, za gradnjo in ladje, toda drvjarji, ki so tako težko gospodarili po Apeninskem polotoku, po Krasi in Južnih Alpah, niso zasajali nobenih novih dreves. Polagoma se je prejšnja površina začela spreminjati v kamenite pustinje, Italija je morala les za svoje potrebe uvažati iz tujine.

Seže v naših dneh se začela ta položaj počasi spreminjati. Celo bežni popotniki lahko opazijo, da pričenejo višine spet zeleneti in celo v visokem gorovju poganja mladi gozd. Italijanski vladi je treba priznati, da je izvršila v nekoliko letih ogromno delo.

»Praznik dreves«, kajti tam ne gre brez praznikov za vse prilike, je znova oživel. Vseposod zasajajo loge v spomin na svetovno vojno in »liktorske gozdove«. Vlada je ustanovila posebno gozdarsko milico, ki zasaja vsako leto milijone mladih dreves. Vseposod nastajajo zaščitna ozemlja. Tako so proglasili v zadnjem času za zaščitno ozemlje večjo površino na Gran Paradisu, dalje v Abruch in pred kratkim ob Cincinem rtu med Sabaudio in Teracino. Četrto zaščitno ozemlje nastaja ob prelazu Stilfer. Naravni park na Gran Paradisu v provinci Aosti pokriva 56.000 ha in se nahaja do dve tretjini v višini nad 2000 m. Abruški park zavzema površino 26.000 ha, a tisti ob Cincinem rtu nad 5800 ha.

Sedaj gre nov val pogozdovanja po deželi. Vzhodna Afrika potrebuje mnogo lesa in Mussolini hoče Italijo čim bolj osvojit odvisnosti od inostranih tržišč. Sčasoma naj bi uvoz lesa sploh prenehal. Zato ustanavljajo vseposod »gozdove imperija«.

Vsako mesto in vsaka provinca hoče imeti takšen gozd, in sicer najlepši in največji. Začelo se je v krajih, ki pripadajo ožji ducejevi domovini. Rim, ki ima že svoj »park junakov« na Pariolijskih gričih, si je zagotovil v Albanski gorah, tik ob Rocci di Papa, večje ozemlje, kjer so zasadili 11.000 plemenitih kostanjev.

Tudi ognjeni stožec Vezuvalu naj bi ozelenel. Hrib, ki je v višini popolnoma gol, dobi zelen plašč iz 100.000 pinij in akacij. To pojde bržkone brez posebnih težav, kajti stara plast lave daje izvrstna tla za pogozdovanje. Ob vznožju, kjer so se toki lave razlivali proti morju, uspevajo južni sadeži bolje nego kjer koli drugje. Znano je vezuvsko vino. Toča vso pokrajino obkrojuje neprestano prah, ki ga dviga veter v višino. Tu bodo napravili isto remediuro kakor ob obalah italijanske severne Afrike, kjer so potujoče sipine ukrotili z evkalipti, robinijami in tamariskami.

Ni prvič, da mislijo na gozdni okras za Vezuval. Že pred nekoliko leti je gozdna milica obdala vznožje ognjene gore z zelenim pasom, ki naj bi obdelana tla in ljudje varovali pred nadležnimi kapricami groznega hriba. Skoraj milijon iglatih dreves so tedaj zasadili, tako da upajo, da bodo ljudje zaščiteni vsaj pred manjšimi izbruhi. Ta drevesa se ugodno razvijajo. Sedaj pa hočejo pogozditi vso višino do žrela. Seveda upajo pri tem, da bo Vezuval za doglede čas prilično tako miroljuben kakor že celo vrsto let. Dotlej bi se moglo 100.000 pintj in akacij, ki naj bi venčale njegovo glavo, mirno razviti. Toda Vezuval ima seveda svoje muhe in ni izključeno da bo vse to delo podrl v nekoliko trenutkih tako, kakor je že pogostoma uničil vse, kar je pod njim živel v zelenelu.

Afera izobčenega princa

Ljubavni roman bivšega princa Nikolaja

Bivši rumunski princ Nikola

Kakor smo že poročali, je moral rumunski princ Nikola odločiti vse vojaške časti in se odpovedati pravici, ki mu grede kot članu kraljeve rodbine.

Mladi princ je sklenil 28. oktobra 1931 zakon z go. Joanau Doletu, roj. Dumitreacu, in sicer brez dovoljenja brata kralja. Okolica je princa opozorila na sankcije, ki jih predvideva statut kraljevega doma za takšne primere, toda Nikolaj se je malo zmenil za te opomine. Ostal je zvest svoji ženi in rajši kakor bi se ločil od nje je podpisal listino, s katero se odreka vsem dosežanim ugodnostim.

Bivši princ Nikola je privzel meščansko ime Brosteanu po svojem posestvu v Rumuniji.

Redkim je danes v spominu, da je l. 1928 prišlo v rumunski vladarski hiši do hudega spora zaradi princa Nikolaja. Takrat je bil mladi princ nenadoma odpotaval v Pariz. Spremljala ga je dama, ki je zdaj njegova žena. Potovanje je imelo za cilj poroko. Rumunska vlada je poslala za princem v Pariz dvornega maršala z ultimativno grožnjo, da bo izgubil vse pravice in privilegije, če izvrši svojo namero. Polagoma so princa prisilili, da se je vrnil domov, ne da bi se bil oženil. Toda Dumitreacova je še nadalje ostala v zvezi z

njim. L. 1931. je ljubavni roman princa Nikolaja zavzel nove ostre oblike. Princ je prisilil župana v neki vasi, da je izvršil poročni obred, seveda ne za javnost. Nastala so huda nasprotja, sledila je sprava z bratom kraljem, nato pa zopet konflikt, v katerem pravijo, da je igrala v njem veliko vlogo znana gospa Lupescu.

Po najnovejših vesteh se bo g. Brosteanu naselil v inozemstvu, in sicer v Italiji.

»Božanski veter« na poti

Japonska letalca Jinumo in Čukagaši, ki sta preletela progo iz Tokija v London v rekordnem času 93 ur pripovedujeta, da sta imela najtežji del vožnje nad Arabsko puščavo. Na tem delu poleta sta se morala trdo boriti z zloglasnim vročim mvetrom samumom. V ostalem je bila njuna vožnja po zraku precej enolična. Največji vtis je napravil na oba pogled iz zraka na Atene.

Jinumo, ki je vodil letalo ves čas poleta, je star 26 let, njegov solrudnik Čukagaši, radiotelegrafist, pa ima 38 let. Med poletom sta letalca spala kakšnih deset ur, hranila pa sta se ves čas samo z ričem.

Pomlad v novih oblekah

Trije modeli letošnje ženske mode za spomladne mesece

Svečanosti se že pričenejo

Svečanosti kronanja novega angleškega kralja so se pričele po malem že prejšnji teden, ko je londonski župan priredil banket članom diplomatskega zbora v Londonu. Na ta banket so povabili 400 oseb, med gosti je bil tudi zunanji minister Eden.

Večina navzočih je prišla v veliki diplomatski uniformi. Med njimi je bil tudi bivši abesinski poslanik v Londonu dr. Martin, ki je nosil k svoji uniformi pas v bivših abesinskih barvah. Italijanski poslanik Grandi ga je skušal popolnoma prezreti. To je bilo v ostalem prvič, da sta se po abesinski vojni sestala na diplomatski prireditvi bivši zastopnik Abesinije in italijanski poslanik.

Največja hiša na svetu

V Moskvi gradijo ta čas veliko palačo sovjetov, ki bo največje poslopje na svetu. Nad ogromno zgradbo se bo dvigal še 100 m visok kip Lenina.

Poslopje bo merilo v višino 420 m, njegova prostornina bo znašala 6 in pol milijona kubičnih metrov, površina, ki jo bo pokrivalo, pa 110.000 kvadratnih metrov. Največji prostor v palači bo 100 m visoka velika dvorana, ki bo imela prostora za 20.000 oseb. Mala dvorana bo imela 5775 sedežev. Okrog male dvorane bodo knjižnica s 500 tisoč knjigami, čitalnice itd. Krasen pogled na Moskvu bo z najvišje terase v višini 320 m. Glava Leninovega kipa bo 14 m visoka, premer nog bo znašal 8 m, prst kazalec pa bo dolg 4 m. Dolej se niso odločili, iz kakšnega materiala naj bina pravilni ta kip, vzeli pa bodo bržkone nerjaveč jelek.

Srednješolska policija v Rumuniji

Rumunski prosvetni minister je izdal odredbo glede osnovanja srednješolske policije. Njena naloga bo, nadzirati kretanje srednješolcev izven šole. Noben rumunski srednješolec ne bo smel po 9. uri zvečer stopiti na ulico.

Windsorski-Simpsonova

»Evening Standard«, beležil, da bo poroka Windsorskega vojvode z go. Simpsonovo 31. maja na Francoskem v graščini Candé. Poročni ceremoniji bo prisostvovalo samo petnajst oseb.

Grazianijevi sotrpini

Seže zdaj objavljajo italijanski listi vest, da so bili pri atentatu na maršala Grazianija v Adis Abebi ranjeni tudi dopisniki italijanskih listov, in sicer: Guido Cortese, ravnatelj milanskega »Corriera del Impero«, šef dopisnega urada v Adis Abebi marki Catalano Gonzaga ter korespondenti listov »Popola d'Italia«, »Corriere della Sera« in drugi.

Odlikovan s prvo nagrado

Ta pišček je bil v Londonu odlikovan s prvo nagrado. Kdo ve, koliko luksuznega davka bi moral plačati lastnik zanj v Ljubljani?

Hči v hlevu

Nečloveška mati — Žrtev ljubosumnosti

V vasi Standhar ob nemško-poljski meji je 35-letna kmetica Helena Praszakawa, ki je bila že deset let vdova, pred kratkim sprejela v službo 12-letnega pastirčka, ki mu je pa strogo prepovedala stopiti v hlev k živini. Vsa dela tam je opravljala sama. Seveda je ta prepoved zbužala dečkoovo radovednost in te dni, ko gospodinje ni bilo doma, se je fanté skrivaj splazil v hlev.

Tam je odkril v neki jami, ki je bila pokrita z deskami, popolnoma golo dekle, ki je bilo s kratko verigo pripeto k železnemu obroču. Stopil je iz hleva, baš ko se je vračala kmetica. Ta je sumila, da je bil deček prekršil njeno prepoved in ga je poskušala zgrabiti v neko sobo, da bi ga

Danes pred pet in dvajsetimi leti

»Titanica« se potaplja. (Slika je delo nekega francoskega slikarja)

Zakaj je propadel »Titanic«

Usodno trčenje z ledno goro — Tovorni parnik »California« v ledu samo šest milj od prizorišča katastrofe

Danes pred pet in dvajsetimi leti se je na prvi vožnji iz Evrope v Ameriko potopil največji tedanji potniški parnik »Titanica«. Vsaka žalostna obletnica te tragedije prinese na dan kakšno novo podrobnost. Letošnja razkriva dejstvo, da je bila v bližini veličana tovarna ladja, ki bi bila lahko rešila ponesrečence, da ni nastal med posadko obeh ladij neki nesporazum...

Te dni mineva četrto stoletje, od kar je svet zgrozila vest o strašni katastrofi veleparnika »Titanica«.

Odveč bi bilo ponovno iskati krivce te grozotne drame na morju. Nikoli bi ne postala tako velika, če bi ne bila sodelovala cela vrsta izrednih okoliščin.

Ze ogromnost parnika, ki je odpravljal, kakor znano 45.000 ton in ki so smatrali za posebno jamstvo sigurnosti, se je izkazala za nevarno. »Prejšnje manjše ladje so bile odpornejše«, je zapisal kapitan Lightoller v nedavno izšli knjigi, v kateri opisuje svoje doživljanje na parniku nesreče, na katerem je bil drugi častnik. »Prenašale so celo hude sunke, če so kam nasledile. Toda če zadene ladja, kakršna je bil »Titanica«, samo malo bolj ob kakšen pomol, se mu zunanja stena polomi kakor cin.« Tudi izpopolnitve gradbene tehnike z železom so pomenile v tem primeru poslabšanje.

Pri starejših ladijskih tipih so morali za podpiranje prečnih nosilcev postaviti skozi vso dolžino ladje dve steni, ki sta segali do zgornjega krova. Ta pomožna konstrukcija za »Titanica« ni bila več potrebna. S tem so notranje prostore napravili lahko dosti bolj razsežne. Toda tisti dve steni, ki so ju bili opustili, sta rabili v primeru, da se je okvarila zunanja stena, kot neoprostne zaščitne stene. Baš pri takšni rani, kakor jo je bil izkupil »Titanica« ob trčenju z ledeno goro, bi se bila zastarela konstrukcija dobro obnesla.

Konstrukterji niso bili mislili na to, da bi se mogel »Titanica« poškodovati. Ko je službojuči častnik v usodni noči zagledal samo v oddaljenosti 1 km ledeno goro, ki se je bližala ladji z brzino 700 m na minuto, je bil toliko pribešen, da je dal z vso bržino zaokreniti ladjo. Manever je uspel, ladja res ni treščila ob ledeno goro samo, zdrnila je tik ob njej. Toda gora ni padla navpično v morje, njeno vznožje je moralo biti v vodi precej plosko in na tem vznožju je moral biti oster rob in ta je nesrečno ladjo razparal v dolžini nič manj nego sto metrov. Ta silna razpoka se je odprla tako hitro in gladko, da ni nihče

na ladji opazil kaj posebnega. Ni bilo sunka ne trusca. »Cui sem ropot, kakor tedaj, kadar se odvija veriga za sidro,« začutil sem rahlo tresenje,« zbudil sem se, a sem se obrnil takoj na drugo stran: tako nekako so se glasila poročila tistih, ki so preživeli katastrofo. Celo častniki, ki so bili prosti službe in v svojih kabinah, niso opazili, da je bila njih ladja pravkar dobila smrten sunek v srce.

Toda metrov razpora pod vodo! Takšna rana je v zgodovini morske plovbe edinstvena. Ta rana je bila odprla nič manj nego šest pregrad v ladji, ki so ležale druga za drugo, in tako je postala ladja nesposobna za plovbo.

Toda veriga usodnih okoliščin se nadaljuje. Sprva se ljudje sploh niso zavedali, v kakšnem nevarnem položaju je ladja. Ni nastala panika, z zgledno disciplino so ukrenili vse potrebno. Morje je bilo gladko kakor zrcalo, kar je v teh širinah redka stvar. To bi bilo za reševalno akcijo nad vse ugodno. Brezčistični aparati so bili nedotaknjeni, klci na pomoč so valovali z anten. Kmalu je javilo več ladij, da prihajajo na pomoč. Veliki Cunardov parnik »Carpathia« je bilo pričakovati v treh urah in nihče ni dvomil, da bo »Titanica« toliko časa vzdržal.

Kapitan je seveda dvomil. Skozi razpoke v steni je vdiral dobi več vode, nego je je bilo mogoče izčrpati s sesalkami. Ladja se je počasi, toda s smrtno sigurnostjo potapljala. Za nesrečo je baš »Titanica« imel dosti premalo rešilnih čolnov s seboj. Na brodu so imeli sicer plavalnišče, tenišča, bare, igralnice in slavnostne dvorane za 5000 gostov, rešilni čolni pa so imeli prostora samo za 1200 oseb. Na ladji pa je bilo 2500 ljudi, pri polni zasedbi bi jih bilo lahko celo 4000. Malo število rešilnih čolnov je ustrezalo sicer »predpisom«, kajti pomorski red določa, naj imajo ladje nad 10.000 ton dvajset čolnov. Določba pa je bila stara že trideset let, ko tako velikih ladij skoraj ni bilo.

Vse eno je bila še ena možnost za rešitev vseh oseb — a človeška lahkornost in nerazumevanje sta jo pregnali. Samo šest milj od »Titanice« je bil tovorni parnik »California« v plavajočem ledu. Led ni bil tako hud, ladja bi lahko prišla na pomoč. Toda kapitan, ki se mu ni mudilo, je menil, da je bolje, če ostane v noči ladja lepo na mirnem, a odplula naj bi šele ob zori. Imel je na krovu radiotelegrafista, ki je bil že popoldne v zvezi s »Titanicom« in je temu poročil, da obstoji nevarnost plavajočega ledovja. Pozval je »Titanica« ponovno in mu sporočil, da je ledu čedalje več in da njegova ladja ustavlja. Toda brezčista postaja na »Titanici« je odgovorila: »Molčite in nas ne motite. Oddati moramo brzokavke na rt Race«. Te brzokavke so bile: naročila za hotelske sobe, ljubzenski pozdravi, božna naročila. Radiotelegrafist na »Californiji« se je užalil. Zapri je aparat in odšel spat. Bil je edini na krovu in je imel dovolj dela. Ko so pol ure pozneje pisali klci na pomoč skozi eter, jih aparat »Californije« ni več ujel.

In tako se je zgodilo brez milosti, kar se je moralo zgoditi.

A NEKDOTA

Slovita, nekoliko ekscentrična igralka Wolfingtonova je nastopala pred kakšnimi sto leti v Londonu. Nekega večera je dejala po predstavi: »Harryja sem že tolikokrat igrala, da me že pol mesta smatra za moškega.« Nje zbadljivci tovariš Quin je menil: »Zavoljo tega si ne dolaje skrb. Druga polovica vendar ve, da je drugače.«

VSAK DAN ENA

»Veš, očetu se sanja, da je v ječi...« (Everybody's weekly)

Oporoka lady Houstonove

Kakor smo že poročali, so odprli oporoko lady Houstonove, ki je veljala za najbogatejšo Angležinjo, a v njej so ugotovili v svoje presenečenje, da je bila ostavila »samo« poldrug milijon funtov namesto sedmih milijonov, kolikor jih je bila podedovala po svojem možu. Pet in pol milijona funtov šterlingov je bila bogatašica v desetih letih izdala za vsakovrstne patriotične namene. Poldrug milijon, ki je ostal, je zapustila teti ministru sira Horeau. Toda dedičina ni za dolgo preživela ge. Houstonove. Še preden so oporoko odprli, je umrla in imetje bodo razdelili sedaj med petnajst sorodnikov ge. Houstonove.

»Božanski veter« se bo vrnil

Japonska letalca, ki sta vodila letalo »Božanski veter« ter priletela v rekordnem času iz Tokija v London, bosta ostala med svečanostmi kronanja angleškega kralja v angleški prestolnici, odkoder bosta zopet startala k povratku v domovino, kamor poneseta film o kronanju. Tako se nadejajo Japonci, da bodo oni prvi videli londonske svečanosti v filmu.

MALI OGLASI

Modni kangarni
za ženske obleke
v tujih oblikah
R. MIKLAUČ
Ljubljana
Ljubljanska ul.
17. Dn.

Pletilje
in prečiščenje pletenice, sprejemno, Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
9534-1

Frizerko
dobro moč, sprejme salon
Fetich - Frankheim, Selen-
burgova ul. 71L.
9534-1

Službe išče
Vanka dovede 50 par, da-
rek 3 Dn. za šifro ali da-
nje naslova 3 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.

Brivski pomočnik
dobro delavec in bubl
stucer, išče dobro name-
ščenje. Naslov v vseh
poslov. Jutra.
9106-2

Trgovski pomočnik
s kavčico, žel. službe kot
vodja podružnice. Nastopi
lahko 1. maja. Cenj. po-
nude na ogl. odd. Jutra
pod »Zmožen kavčico«.
9497-2

Zdrav fant
preden in pošten, vojašine
prost, išče službo ali
kaj silnega. Ponudbe pod
»Nagrada 300 Din na ogl.
odd. Jutra.«
9500-2

Brivski pomočnik
dobro moč, zmožen tudi
bubljati, žel. name-
ščenje. Nastopi lahko takoj.
Naslov: Josko Kopušar, Za-
le, 9539-2

Trg. pomočnik
- šofer
manufakturnist, večš mešane
stroje, vojašine prost, -
žel. primerno mesto. Cenj.
p. na ogl. odd. Jutra
pod »Agilen 34.«
9545-2

Natakarica
stara 21 let, vajena gostil-
ne, žel. mesto. Je poštena
in priključna, s dobrimi
sprave. Govori perfektno
slovensko. Nastop lahko
takoj ali 1. maja. Naslov
v vseh poslovalnicah Jutra.
9536-2

Gospa
srednjih let, s 1000 Din
kavčico, gre v trafiko ali
pekarijo. Nastopi takoj.
- želje: hrana, stanovanje v
hiši, drugo ustmeno. Naslov
v vseh poslovalnicah Jutra.
9519-3

Vzgojiteljica
(gvernanta) - absolutna
učenčica, perfektna v nem-
škem in slovenskem jeziku,
eventuelno tudi v srbohr-
vatskem, zmožna v poučevan-
ju klavirja, žel. mesta k
otročim, starost nad 5 let,
boljše družine. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod šifro
»Vztrajna«.
9531-3

Gospodično
s perfektnim znanjem nem-
ščine, štem k 2 dekletom
za popoldanske ure. Pred-
staviti se je popoldne med
5 in 6 uro. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra.
9536-1

Krojaškega pomočnika
in pomočnico provrstno,
za damska dela, sprejme
salon Baligač, Sv. Petra
cesta 4.
9535-4

Za obiskovanje trgovin
potrebujem mlajšega iz-
obraženega gospoda, zmo-
žnega jamstva. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod šifro
»Posreduje«.
9536-1

Zastopnike
za prodajo koles, motor-
nih koles in šivalnih
strojev, - sprejem po
vseh krajih. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »To-
varna«.
9100-5

Prodaj
Boseda 1 Dn. davok 3 Dn.
za šifro ali dajanje naslova
3 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.

Lepa starinska
oprava
pisalni stroj in drugo -
napredaj. Kolodvorska ul.
33/L, desno.
9506-6

Najboljši trboveljski
PREMOG
brez prahu,
koks, suha drva
I. Pogačnik
BOHORICEVA 6,
Telef. 20-59

Pohištvo
Boseda 1 Dn. davok 3 Dn.
za šifro ali dajanje naslova
3 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.

Zastoj
ne, ampak za najnižjo
brezkalkulacijsko ceno do-
biti kvaliteten pohištvo le
iz najboljših opremljenega
mizarstva - MALESEK,
Dravice, tik pri tramvajski
postaji »Slepi Janec«. Naj-
novjši in najlepši modeli
na ogle v lastni razstavi.
Uradnikom na odplačevanje
156-12

Pridelki
Boseda 1 Dn. davok 3 Dn.
za šifro ali dajanje naslova
3 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.

Vsem našim cenj.
odjemalcem
javljamo, da nas je poila
sloga pristne in španske
čežane, »KONSERVA«, d. z.
o. z. Kopitarjeva ulica.
9550-33

Stroji
Boseda 1 Dn. davok 3 Dn.
za šifro ali dajanje naslova
3 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.

Lokomobil 60 HP
dalje polnjarmerik 85-80
cm in ostale stroje za par-
no žago, rabljene, dobro
ohranjene, kupim. Ponudbe
poslani na naslov: Ing. De-
lić, Zagreb, Ilica 18.
9503-29

Auto, moto
Boseda 1 Dn. davok 3 Dn.
za šifro ali dajanje naslova
3 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.

Motor
malo rabljen, 220 V, 16
in 36 KS. kupim. Po-
nude na ogl. odd. Jutra.
9260-10

Motorno kolo
lahko, s Sachs motorjem
ali sličnim motokocel, malo
voženo, novejši model, ku-
nim ali samenjam za vino.
Ponudbe s navedbo krajine
cene na ogl. odd. Jutra
pod »Lahko motor«.
9496-10

ESA novejši
model 350
luksuzna, specijalna tipa,
»Indian« 750, »National«
blagajna, radio aparat, gra-
mofon, klavirske harmonike
male, napredaj. Zelo po-
ceni, ugodni plačilni pogoji.
Informacije: Ostržnik, Pa-
saza Nebotičnik, trgovina.
9548-59

Kupim
za šifro ali dajanje naslova
Boseda 1 Dn. davok 3 Dn.
3 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.

Vinski kamen
in sušene drože kupim
A. Resman K. DK Zagreb,
Ilica 223.
126-7

Plinski rešo
kupim. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra.
9533-7

Kapital
Boseda 1 Dn. davok 3 Dn.
za šifro ali dajanje naslova
3 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.

AL. PLANINŠEK
Ljubljana
Beethovnova ul. 14/L.
Telefon 35-10.
izpolnjuje nakup in prodajo
hranilnih knjižic
vseh denarnih
zavodov
tako v gotovini
najbolje
Informacije daje brezplačno
83-16

Posojila
dobe državni in samo-
upravni uslužbeni v
Ljubljani v gotovini in
biagovnih bonih »Her-
mena. Informacije: Tav-
narjeva 2.
87-16

Posojilo Din 30.000
sistem za dobro idejo pod-
jetje proti garanciji v do-
brimi obrestni in nagrado.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Dober promet«.
9547-16

Kupim
hranilne knjižice Kmetke
posojilnice v Ljubljani do
Din 100.000. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod šifro
»100.000«.
9539-16

za spomladansko
zdravljenje

ZDRAVILNI
ČAJ
PLANINKA

Reg. br. 2007/32

Obrt
Boseda 1 Dn. davok 3 Dn.
za šifro ali dajanje naslova
3 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.

Gumbi - plise
entol, stur, predstik, mono-
gram, hitro izvrši Matek
& Mikeš, Ljubljana, polag
hotela Strukelj.
85-30

Trajna ondulacija
brez elektrike
Vam omogoči tepo in traj-
no linijo frizure in obenem
čuva lasje. - Barvanje s
Shampoo barvanji. Prireke
po modri. Frizerki salon
IVANUSA, Pasaza.
9518-30

V najem
Boseda 1 Dn. davok 3 Dn.
za šifro ali dajanje naslova
3 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.

Pekarijo in gostilno
13 oalov zemlje ali brez
zemlje, takoj prodam ali
dam v najem. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.
9493-17

Pekarijo
z obrotom, oddam v najem.
Ihan, št. 30, p. Domžale.
9535-17

Lokali
Boseda 1 Dn. davok 3 Dn.
za šifro ali dajanje naslova
3 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.

Trafiko
z vsem inventarjem, pro-
dam. Pismene ponudbe pod
»Trafika« na ogl. oddelk
Jutra.
9505-19

Posest
Boseda 1 Dn. davok 3 Dn.
za šifro ali dajanje naslova
3 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.

Hišo prodam
tako na mestni meji s 3
stanovanji, velikim vrtom
in sadovnjakom. Franc
Sivec, Polje pri Mari-
boru, Aleksandrova 7.
9542-20

Enodružinsko hišo
poceni prodam na Viru pri
Domžalah. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra.
9507-21

Stanovanje
Boseda 1 Dn. davok 3 Dn.
za šifro ali dajanje naslova
3 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.

2 stanovanji
trisočno in dvosobno, od-
dam na Laveri 33, tik po-
staje. - Informacije pri
S. Ogrinju.
9547-21

Sobo odda
Boseda 1 Dn. davok 3 Dn.
za šifro ali dajanje naslova
3 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.

Sobo
s posebnim vhodom, oddam
biagovni gospodi 1. maja.
Komenškega ulica 36, prila-
levo.
9502-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom, za
1-2 osebi, event. z vso
oskrbo, oddam. Nebotičnik,
V. nadstropje.
9509-23

Dijaka
ali mlajšega gospoda, -
sprejem 15. t. m. kot -
stanovalec z vso oskrbo.
Naslov v vseh poslovalni-
cah Jutra.
9490-33

Sobo
lepo, opremljeno, s poseb-
nim vhodom, oddam takoj
na Mirju. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra.
9538-23

Mesečno sobo
s strogo separiranim vho-
dom, oddam gospodu. Na-
slov v vseh poslovalnicah
Jutra.
9546-23

Sobo
v centru, opremljeno, s
vso oskrbo, oddam 2 oseb-
ma. Naslov v vseh poslo-
valnicah Jutra.
9540-23

Solnčno sobico
separirano, s elektriko, od-
dam takoj v središču mesta.
Naslov v vseh poslovalni-
cah Jutra.
9535-23

Lepo sobo
in sobico
oddam v centru, s poseb-
nim vhodom, hrano in vso
oskrbo. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra.
9514-23

Presenetljivo odkritje zdravnikov vrača mladost uveli gubasti koži

Neki dunajski medicinski strokovni list objavlja poslednje zmagoslavje znanosti, ki bo zadivilo svet. Dognan je bil ne samo vzrok gub, marveč tudi način, kako jih je mogoče odstraniti. Materam pa celo tudi starim mamicam se lahko vrne čista sveža polt njihovih dekliških dni. Zenske petdesetih pa celo tudi šestdesetih let lahko spet dobijo gladko in nenagubano mladostno kožo.

Gube izhajajo od tega, ker koža s staranjem izgublja nekatere bistvene redilne elemente. Te elemente zdaj pripravljajo iz skrbno odbranih mladih živali. Čim dobi človeška koža spet te elemente, jo osvetožijo in pomladijo. To so presenetljivi rezultati raziskovanj, izvršenih na dunajskem vseučilišču pod vodstvom profesorja dr. Stejskala. Izključno pravico izkoriščanja odkritja tega

profesorja si je z ogromnimi stroški pridobila trdka Tokalon. Njen ekstrakt živih kožnih celic, ki se imenuje »Biocel«, se lahko našde samo v kremi Tokalon (rožnate barve). Pri kemičnih preizkušnjah, pri ženskah od 60 do 70 let so bile gube odstranjene v šestih tednih (glej izbrano poročilo v Dunajskem Medicinskem Vestniku).

Uporabljajte vsak večer rožnato kremo Tokalon, hranilo za kožo. Ona hrani in pomlaja kožo med tem ko Vi spite. Gube kmalu izginejo. V nekaj tednih boste za leta in leta mlajši. Čez dan uporabljajte belo kremo Tokalon (brez masčobe). Ona razkroja zajedalce, krči povečane znojnice in napravlja najtemnejšo in najodpornjšo kožo mehko, belo in gladko. Uspešni rezultati so zaimenjeni ali pa se Vam vrne denar.

Globoko užaloščeni sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretrženo vest, da nas je danes zapustil v 75. letu starosti naš dobi sopro, oče, gospod

Aljančič Ernest

brzojavni mojster v pokoju.

Pogreb blagopokojnega se bo vršil v četrtek, dne 15. aprila 1937, iz Frankopanske ceste št. 21, na pokopališču k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 13. aprila 1937.

ZALUJOČI OSTALI.

Iščem dobavitelje

za različne naravne cvetlice in sicer: vijolice, primule, šmar-nice, narcise, potonike, tuli-pane, rože in sl.

OTAKAR ŠTYRSKY,
Import cvetlic
Praha 1, Skořepka 10. Č.S.R.

Naročniki „Jutra“

so zavarovani

za 10.000 Din

Jerica Ovčjak

posestnica in trgovka.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v sredo, dne 14. aprila ob peti uri popoldne na domače pokopališče. Sv. maša zadušnica se bo darovala v torek, dne 20. aprila ob osmih v župni cerkvi v Kranju.

KRANJ, dne 13. aprila 1937.

Globoko žalujoče rodbine:
SELISKAR, FRANTAR, VERLIČ
in ostalo sorodstvo.

Goldnerjevi gostilničarski
aparati
1906-1937

BRATJE GOLDNER
SUBOTICA

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE

G. Th. Rotman:

Profesor Bizgac gre na potovanje okoli sveta

75

Častnik jih je odvedel v kajuto, da so si umili saje obrazov; nato jih je povabil s seboj k kapitanu. Ta pot je bila vse drugo, samo prijetna ne; kdor koli jih je videl, se je grohotal, kajti profesor Bizgac si je bil pozabil deti turban na glavo, in s svojim čopom, okoli katerega so mu strniščasto pogajali lasje, je bil od sile smešna prika-zen.